

14. juli 2015

EM 2015/132

I medfør af § 36 i Inatsisartuts Forretningsorden fremlægges hermed forslag til Forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om mulighederne for at etablere uddannelses tilbud til personer med vidtgående handicap, herunder personer med Aspergers syndrom.

(Medlemmer af Inatsisartut, Siumut)

Begrundelse:

FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og dens tillægsprotokol siger blandt andet i artikel 24 om "uddannelse": stk. 1. *Deltagerstaterne anerkender, at personer med handicap har ret til uddannelse [...].*

Stk. 2. Ved virkeliggørelsen af denne rettighed skal deltagerstaterne sikre:

- a) At personer med handicap ikke udelukkes fra det almindelige uddannelsessystem på grund af handicap, og at børn med handicap ikke udelukkes fra gratis og obligatorisk grundskoleundervisning eller fra undervisning på mellemtrin på grund af handicap,*
- b) At personer med handicap har adgang til en inkluderende og gratis grundskoleundervisning og undervisning på mellemtrin af høj kvalitet på lige fod med andre i det samfund, hvor de bor,*
- c) At der foretages en rimelig tilpasning ud fra den enkelte persons behov,*
- d) At personer med handicap får den nødvendige støtte i det almindelige uddannelsessystem til at lette deres effektive uddannelse,*
- e) At der ydes effektive individuelle støtteforanstaltninger i omgivelser, der giver størst mulig akademisk og social udvikling i overensstemmelse med målet om fuld inkludering.*

Stk. 3 Deltagerstaterne skal gøre det muligt for personer med handicap at lære livs- og socialt udviklende færdigheder for at lette deres fulde deltagelse i uddannelse og som medlemmer af

samfundet på lige fod med andre. Med henblik herpå skal deltagerstaterne træffe passende foranstaltninger herunder.”

I henhold til koalitions aftalen skal der arbejdes på at, indføre reformer der sikrer bedre levevilkår, som skaber gode rammebetingelser for at alle der er i en arbejdsdygtig alder kan være og blive selvforsørgende og selvborne i alle henseender. Et stærkt folk der forsørger sig selv og som tager medansvar.

Blandt andet står der i koalitionsaftalen; *”For at skabe et folk som er i udvikling er velfærd nøgleordet. Et folk der lever i velfærd kendetegnes ved adgang til arbejde, adgang til sundhedsydelser, adgang til uddannelse uanset hvor man bor i landet.*

Handicappede som kan og vil arbejde skal der sørges for til ved at anvende passende beskæftigelse. Erhvervsmuligheder til handicappede, skal udvikles i bygder og byer efter behov.

Det er vigtigt at alle arbejdsduelige samfundsborgere bidrager til arbejde i samfundet. Det er vigtigt, at borgere med nedsat arbejdsevne ikke bare henstilles som førtidspensionister, det er tværtimod vigtigt, at vi tager udgangspunkt i, at de yder efter evne, inddrages og ikke bliver tilskuere til samfundsudviklingen.”

Ligesom koalitionen har aftalt at: *FN’s konvention om synlig eller ikke synlig handicappedes rettigheder af 13.d eember 2006 skal være det centrale ved Inatsisartuts kommende lovgivning om handicappede.”*

Med udgangspunkt i ovenfornævnte punkter, er det SIUMUT’s holdning at tiden er inde til, at Naalakkersuisut pålægges til at gennemføre særligt tilrettelagte uddannelses tilbud til personer med vidtgående handicappede.

For at sikre personer med vidtgående handicap, et liv nær det normale som muligt, er det Siumuts holdning at, de forskellige uddannelsesinstitutioner skal give tilbud om særligt tilrettelagte uddannelses tilbud, der matcher de handicappedes evner.

Blandt andet er Personer med Aspergers syndrom normalt begavede, og nogle endda meget højt begavede, selvom de kan have problemer med at udnytte deres begavelse på grund af deres sociale handicap. Derfor er der behov for etablering af særligt tilrettelagte uddannelser, blandt andet kan dette arrangeres gennem særligt tilrettelagt GU.

Derudover skal der etableres særligt tilrettelagt uddannelse for personer med udviklingshæmning, dette kan evt. ske i samarbejde med eksisterende døgninstitutioner. Formålet er at de udviklingshæmmede, gennem særligt tilrettelagt uddannelse, vil blive i stand til at yde en arbejdsevne, med ansættelse på del eller heltid svarende til normal ansættelse.

Forslag til Inatsisartutudtalelse

Inatsisartut opfordrer Naalakkersuisut til at opprioritere etableringen af uddannelsestilbud til personer med vidtgående handicaps, herunder personer med Aspergers syndrom, med henblik på, at sådanne tilbud etableres i løbet af de snarest kommende år